

Lisa

Arvamus makseasutuste ja e-raha asutuste
seaduse muutmise ning makse- ja arveldussüsteemide seaduse
muutmise seaduse eelnõu kohta

Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse muutmise ja makse- ja arveldussüsteemide seaduse muutmise seaduse eelnõu

§ 1. Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse muutmine

Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse 7. peatükki täiendatakse §-dega 63⁹ ja 63¹⁰ järgmises sõnastuses:

„§ 63⁹. Arveldussüsteemis osalemise **nõuetele** vastavuse tunnustamine

(1) Kui makse- ja arveldussüsteemide seaduse § 6 lõikes 3¹ nimetatud makseasutus või e-raha asutus soovib osaleda makse- ja arveldussüsteemidesama seaduse §-s 3 nimetatud arveldussüsteemis, peavad tema tegevus ja dokumendid vastama käesolevas paragrahvis sätestatud nõuetele ja arveldussüsteemiga liitumise tingimustele.

(2) Arveldussüsteemiga liitumise taotlemiseks peavad makseasutuse või e-raha asutuse sise-eeskirjad ja tegevust reguleerivad muud dokumendid olema asjakohased ning piisavalt selged ja läbipaistvad, et tagada arveldussüsteemi usaldusväärne ja tõhus toimimine.

(2¹) Otsuse selle kohta, kas mMakseasutuse või e-raha asutuse tegevuse ja dokumentide vastavustb käesoleva paragrahvi lõikes 2 ja lõigetes 3–7 nimetatud arveldussüsteemis osalemise nõuetele (edaspidi käesolevas paragrahvis vastavuse tunnustamine), teeb hindab Finantsinspektsioon (edaspidi ka vastavuse tunnustamine).

(3) Vastavuse tunnustamiseks taotlemiseks esitab makseasutus või e-raha asutus Finantsinspektsioonile kirjaliku taotluse ning ning järgmised dokumendid ja andmed juhul, kui makseasutus või e-raha asutus ei ole neid esitanud käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud tegevusloa taotlemise menetluses:

1) käesoleva seaduse 9. peatükis sätestatud § 15 lõike 1 punkti 7 kohane kliendi varade hoidmise ja kaitmise kaitse üldnõuete täitmise kirjeldus ning muud asjakohased dokumendid;

2) käesoleva seaduse § 15 lõike 1 punkti 8 kohased §-s 50 nimetatud sise-eeskirjad või nende projekt;

3) raamatupidamise sise-eeskiri või selle projekt;

4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2554 artiklite 6 ja 7 kohase info ja kommunikatsioonitehnoloogia teenuste kasutamise korra kirjeldus käesoleva seaduse § 15 lõike 1 punktis 9 nimetatud andmed ja kord;

5) makseteenuste ja e-raha teenuste osutamise lõpetamise kava juhiks, kui makseasutuse või e-raha asutuse suhtes algatatakse maksejõuetuks maksejõuetusmenetlus-muutmise korral makse- ja arveldussüsteemide seaduse § 7 tähenduses.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punkti 1 kohaselt tuleb esitada:

- 1) käesoleva seaduse §-s 78 sätestatud vara kaitsmise ja hoidmise põhimõtted;
- 2) käesoleva seaduse § 79 lõike 1 punktis 2 nimetatud kontole juurdepääsu omavate isikute arv ja ülesanded;
- 3) kirjeldus, mille kohaselt tagatakse, et makseasutuse või e-raha asutuse klientide arvel ei rahuldata ~~teise~~ makseasutuse või e-raha asutuse teiste võlausaldajate nõudeid;
- 4) krediidasutusega sõlmitava lepingu kavandi koopia;
- 5) kinnitus käesoleva seaduse 9. peatükis sätestatud nõuete täitmise kohta.

(5) Kui makseasutus või e-raha asutus katab klientide rahalised vahendid kindlustusandja või krediidasutuse välja antud kindlustuslepingu või samaväärse garantii, tuleb käesoleva paragrahvi lõike 3 punkti 1 kohaselt esitada:

- 1) kinnitus selle kohta, et kindlustuslepingu või samaväärse garantii välja andnud kindlustusandja või krediidasutus ei kuulu makseasutuse või e-raha asutusega samasse konsolideerimisgruppi;
- 2) üksikasjalik nõuetele vastavuse kontrollimise kord, millega tagatakse, et kindlustuslepingu või samaväärne garantii on makseasutuse või e-raha asutuse finantskohustuste täitmiseks igal ajal piisav;
- 3) kindlustuskaitse kestus ja pikendamise tingimused;
- 4) kindlustuslepingu või samaväärse garantii koopia või selle kavand.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 2 nimetatud sise-eeskirjad ja ~~lõike 3 punktis 3 nimetatud~~ raamatupidamise sise-eeskiri peab sisaldama järgmisi andmeid ja dokumente:

- 1) käesoleva seaduse § 15 lõike 1¹ punktis 1 nimetatud turvapoliitika osa kirjeldus;
- 2) raamatupidamiskord, mille kohaselt makseasutus või e-raha asutus säilitab oma finantsteavet ja esitab selle kohta aruandeid;
- 3) sisekontrolli süsteemi toimimise kord, sealhulgas andmed selle eest vastutava isiku kohta ja tema elulookirjeldus;
- 4) andmed iga audiitori kohta, kes ei ole audiitoritegevuse seaduse kohaselt vandeaudiitor;
- 5) juhatuse ja nõukogu koosseis;
- 6) kirjeldus käesoleva seaduse § 62 alusel edasi antud ülesannete täitmise jälgimise ja kontrolli kohta, et vältida makseasutuse või e-raha asutuse sisekontrolli kvaliteedi kahjustamist;
- 7) konsolideerimisgrupi juhtimiskorraldus, kui makseasutuse või e-raha asutus on teises lepinguriigis asutatud makseasutuse, e-raha asutuse, fondivalitseja, investeerimisfondi,

investeeringisühingu, krediidasutuse, kindlustusandja või muu finantsjärelevalve alla kuuluva isiku tütarettevõtja.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 5 nimetatud ~~lõpetamise~~ kava koostamisel arvestatakse makseasutuse või e-raha asutuse kavandatud suurust ja ärimudelit ning see peab sisaldama kirjeldust leevendusmeetmete kohta, mida makseasutus või e-raha asutus võtab oma makseteenuste lõpetamise korral ning mis peavad taga~~maksid~~ pooleliolevate maksetehingute ja kehtivate lepingute lõpetamise.

(8) Finantsinspeksioon võib makseasutuse või e-raha asutuse vabastada selliste käesolevas paragrahvis nimetatud andmete või dokumentide esitamisest, mille makseasutus või e-raha asutus on juba esitanud käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud tegevusloa taotlemise menetluses, kui andmed ei ole muutunud.

§ 63¹⁰. Arveldussüsteemides osalemise nõuete vastavuse tunnustamise taotlemise kord

(1) Vastavuse tunnustamise taotluse menetlemisele ja käesoleva seaduse § 63⁹ lõigetes 3–7 sätestatud dokumentide läbivaatamisele, kontrollimisele ja puuduste kõrvaldamise nõudmisele kohaldatakse vastavalt käesoleva seaduse §-s 17 sätestatud ~~nõudeid~~.

(2) Otsuse vastavuse tunnustamise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul arvates kõigi vajalike dokumentide saamisest, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel vastava taotluse saamisest arvates.

(3) Otsuse vastavuse tunnustamise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon viivitamata makseasutusele või e-raha asutusele teatavaks.

(4) Finantsinspeksioon võib vastavuse tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistada, kui makseasutus või e-raha asutus:

~~1) ei ole taotlenud~~ ~~alustanud~~ arveldussüsteemis osalemist 6 kuu jooksul või ei ole alustanud arveldussüsteemis osalemist 18–12 kuu jooksul talle vastavuse tunnustamise otsuse teatavaks tegemisest arvates;

(5) Finantsinspeksioon tunnistab vastavuse tunnustamise otsuse kehtetuks, kui makseasutus või e-raha asutus:

2) on vastavuse tunnustamise taotlemisel esitanud valeandmeid, millel oli vastavuse tunnustamise otsuse tegemisel oluline tähendus;

3) ei vasta enam vastavuse tunnustamise tingimustele.“;

2) paragrahvi 79 lõike 1 punkti 2 ja § 80 lõike 1 punkti 2 täiendatakse pärast tekstiosa „eraldi kontol krediidasutuses“ tekstiosaga „, või Eesti Pangas avatud kontol kooskõlas ~~tema~~ Eesti Panga kehtestatud reeglite ja tingimustega“;

3) seaduse § 89 lõiget 3 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamisel eelnimetatud õigused muu hulgas järgmistes Euroopa Liidu õigusaktides ja nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatu kohase täitmise üle:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 260/2012,⁷ millega kehtestatakse eurodes tehtavatele krediid- ja otsekorraldustele tehnilised ja ärilised nõuded ning muudetakse määrust (EÜ) nr 924/2009 (ELT L 94, 30.03.2012, lk 22–37);

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1230 piiriüleste maksete kohta liidus (ELT L 274 30.07.2021, lk 20–31).“;

4) paragrahvi 113² lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „, millega kehtestatakse eurodes tehtavatele krediid- ja otsekorraldustele tehnilised ja ärilised nõuded ning muudetakse määrust (EÜ) nr 924/2009 (ELT L 94, 30.03.2012, lk 22–37)“;

5) paragrahvi 113⁴ lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „piiriüleste maksete kohta liidus (ELT L 274, 30.07.2021, lk 20–31)“;

6) seadust täiendatakse normitehnilise märkusega järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/886, millega muudetakse määrusi (EL) nr 260/2012 ja (EL) 2021/1230 ning direktiive 98/26/EÜ ja (EL) 2015/2366 eurodes väalkreeditkorralduste osas (ELT L 2024/886, 19.3.2024, lk 1–21).“.

§ 2. Makse- ja arveldussüsteemide seaduse muutmine

Makse- ja arveldussüsteemide seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 5 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „pakub süsteemi liikmetele“ tekstiosaga „pakub arveldussüsteemi liikmetele (edaspidi süsteemi liige)“;

2) paragrahvi 6 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Osaleja võib olla süsteemi korraldaja, süsteemi liige, arveldusagent, arvelduskoda, keskne vastaspool või keskse vastaspoole kliiriv liige. Vastavalt arveldussüsteemi reeglitele võib üks ja seesama osaleja tegutseda keskse osaleja, arveldusagendi või arvelduskojana või täita kõiki nende ülesandeid või mõnda neist.“;

3) paragrahvi 6 ~~lõiget 3~~ täiendatakse punktidega 6 ja 7~~lõikega 3~~¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Süsteemi liige võib olla ka makseasutus või e-raha asutus makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse tähenduses, kes vastab järgmistele tingimustele:

1) makseasutus või e-raha asutus vastutab käesoleva seaduse § 10 punktis 1 määratletud ülekandekorralduste täitmise eest ja tema suhtes ei kohaldata makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse paragrahvi 11 või 12 kohast erandit;

3) Finantsinspeksioon on teinud otsuse asjaomase makseasutuse või e-raha asutuse arveldussüsteemis osalemise nõuetele vastavaks tunnistamise kohta.“;~~„(6) makseasutus makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 5 tähenduses, kelle tegevus süsteemis seisneb käesoleva seaduse § 10 punktis 1 määratletud maksejuhiste täitmises, kelle suhtes ei kohaldata makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 11 kohast erandit ja kes Finantsinspeksiooni otsuse kohaselt vastab makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § s 63¹⁰ sätestatud arveldussüsteemidele juurdepääsu tingimustele;~~

~~7) e-raha asutus makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 7 tähenduses, kelle tegevus süsteemis seisneb käesoleva seaduse § 10 punktis 1 määratletud maksejuhiste täitmises, kelle~~

~~suhtes ei kohaldata makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 12 kohast erandit ja kes
Finantsinspektsiooni otsuse kohaselt vastab makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse §-s 63¹⁰
sätestatud arveldussüsteemidele juurdepääsu tingimustele.“;~~

4) paragrahvi 17 lõike 6 punktid 1 ja 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 3. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2025. aasta 9. aprillil.